

գումըն, վերջին համակրանքն մատուցա-
նելու իւր անշնչացեալ մարմնոյն, ջերմ
արտասուօք լալու, ողբալու իւր անդար-
մանելի կորուստն. և քանիներ արդեօք
ի հեռուստ կը խառնեն իրենց ցաւն ու
սուգն, ողբն ու կոծն մերթնին հետ, մեղ-
մելու համար իրենց սրտին ցաւն:

Սակայն աւետիս ձեզ ամենուր, մի-
լայք, զի չէ մեռեալ այլ ննջէ. այո՛, մե-
ռած չէ բոլորովին այն մեծ ոգին, այլ կը
ննջէ քաղցր զըռն արդարոյ, հնազանդե-
լու համար աստուածային անդարձ վճռոյն,
ընդհանուր մարդկութեան վրայ տարած-
ուած դատակնքոյն: Այս անխուսափելի
վճռոյն հպատակեցան մեծամեծք, իշխանք,
սուրբք, հարուստք. անոր ինքզինքն են-
թարկեց նոյն ինքն Բրիտան Ստուածն
Մարդ. նոյն անանօրինելի պարտքը կա-
տարեց այս օրուան միւր ողբացեալը: Սա-
կայն դարձեալ կ'ըսեմ, նա չէ մեռեալ այլ
ննջէ. անշնչացաւ, անկենդանացաւ նորա
մարմնը, սակայն նորա հոգին կեայ և
կ'ապրի, մաքուր, մաքուր, անարատ, նոր կեանք
մը զգեցաւ, կեանք մ'անմահ, յաւիտենա-
կան, երջանիկ, անտրտու՛մ, ըստ աստուա-
ծային պատգամին՝ որուն կը հաւատանք:
«Արդարն իմ ի հաւատոց կեցցէ», շարու-
նակութիւն մ'է՛ մանաւանդ նորա այս աշ-
խարհիս վրայ անցուցած հաւատարիմ, ա-
ռաքինի, կրօնաւորական հաւատոյ կենաց:
Մարդուս կացութիւնը հոգին է և հոգւոյ
սնունդը կեանքը, հաւատքն է որ նորա
մէջ արծարծեցաւ, բորբոքեցաւ, առաւե-
լաւ այդ հաւատքը: Ուրեմն նա չէ մեռ-
եալ այլ կ'ապրի յԱստուած, իւր վերջնա-
կան վախճանին մէջ, որուն համար ստեղ-
ծուած էր, որուն ինքը փարեցաւ, զոր սի-
րեց, պաշտեց համարձակ, ջերմ եռանդ-
եամբ, ինչպէս կը վախելէ ճշմարիտ Գրիս-
տոնէի մը, ճշմարիտ կրօնաւորի մը, օրի-
նակ հանդիսանալով մեզի ալ Բրիտանոնէս-
կան հաւատոյ կենաց: Աշխարհիս մեծու-
թիւնները, փառքն ու պատիւն, համբաւն
եւայն՝ ամէն ինչ որ կրնան զմարդ հրա-
պուրել, խաբել, չկրցան ուռու գտնել ա-
նոր սիրտը, աղքեցութիւն բանեցնել նո-
րա զօրաւոր հոգւոյն վրայ. նա արխաբար
մաքառեցաւ, քաջաբար մրկեցաւ անոնց
դէմ՝ և անվեառ զերծաւ կենաց պայքարին
մէջ, իւր յաղթական կառաջ ետեւէն ձգե-
լով իբրեւ պարտեալ սարուկներ և աւար-
ներ, ինչ որ կրնան մարդուս ալքը շնացը-
նել: Ահա այսպիսի հերոսական առա-
քնութեանց և մեծազորութեանց շարք
մ'էր նորա բովանդակ կեանքը ի մանկու-
թնէ մինչեւ ցնոր ծերութիւն:

Ընած է ի Կ. Պօլիս համեստ և բարե-
պաշտ ծնողքէ, և իւր ընդունած բարե-
կերթ Բրիտանոնէական դաստիարակութիւնն
շուտով որոյնել տուին իրեն ապագան: Նա-
խադաս համարեցաւ աշխարհիս վրայ խիստ
կեանք մը, հրօնաւորական վրեժակը. մեծ
յաջողակութեամբ զարգացաւ ուսմամբ և
գիտութեամբ, արթուն, աշխուրջ բնա-
ւորութեամբ զարմացուց իւր շրջապատն՝
ըսել տալով. «Ձերն լինիք մանուկն այս»:
Եւ վերջապէս իբրեւ ընտիր ոգեւորք քա-
հանայ մը մտաւ գործունէութեան ասպա-
րիզին մէջ, գտնուեցաւ կարեւոր պաշտօ-
նից վրայ, ջանալով մէկ կողմէն շահե-
ցնելու իրեն շնորհուած բնատուր ձիրքերն,
եղական տաղանդը: Հմուտ հայ, իտա-
լական, զաղղիական, լատինական և թուրք
լեզուաց, յատուկ բերում մ'ունեցաւ բնա-
կան բարձր գիտութեանց, մասնագէտ մը
հանդիսացաւ. ճարտարարուեստական,
տարրաբանական, երկրագործական ճիւ-
ղերու մէջ: Երիտասարդական հասակին
վանքին մէջ և ի Կ. Պօլիս, մեծ ե-
ռանդ և գործունէութիւն ցոյց տուաւ ու-
սուցչական ճիւղից մէջ. և իբրեւ Գաւա-
նական Մեծաւոր, երկար տարիներ ան-
խոնջ աշխատեցաւ, մեծ զարկ տալով ու-
սումնական յառաջդիմութեան. մեծ միտք
մ'էր և միշտ մեծ կը մտածէր, լայն ծրա-
քներն կը պատրաստէր, և տոկուն յա-
րատեւութեամբ իր նպատակաց մէջ կը

յաջողէր: Վանական շրջանակին մէջ իբ-
րեւ լուսաւոր խորհրդոց աղբիւր մը՝ կա-
րող հեռատեսութեամբ կը հասնէր ամէ-
նուն. յօժար կամք մը, լայն միտք մը որ
չէր ընկճեր դժուարութեանց առջեւ, չէր
խնայեր դրամական զոհողութիւնք, ուր
պէտք մը տեսներ կրթական, դպրոցաց
հաստատութեան: Եւ այս կարեւոր բաղ-
մադրաւ գործոց մէջ հանդարտ, անվրդով
ժամանակ գտաւ ի դուռս զեղլու իւր
մտքին մէջ համբարած գիտութիւններն,
օգտակար լինելու նաեւ ապագայ սերնդ-
եան: Այս ժամանակներն էր որ հեղինա-
կեց այն գիտական մեծ բառարանն, ա-
ռաջին հեղինակութիւն մը իւր տեսակին
մէջ. բնական գիտութիւն, մեքենակա-
նութիւն, տարրաբանութիւն, արհեստա-
բանութիւն եւն եւն, մեծ հատորներ, ու-
րոնք հիմնալի կ'ընծայեն իւր բաղմալող-
մանի հանճարը: Գիտութեանց կաճաւոր
գնահատեցին իւր սաղանդն և հմտութիւ-
նը մինչեւ անդամ եղաւ Գաղղիոյ Աստ-
ղաբանական կաճաւորն և Ապստոս Իսա-
լական Թագին: Սակայն իւր այս ունե-
ցած մեծ հմտութիւնն, գիտութիւններն,
փորձառութիւնն գործունէայ կերպով ար-
գիւնաւորեց, շահեցուց, Բաստալի մէջ
Մուրատ-Միաֆայէլ, ազգիս մեծ բարեբա-
րաց տղոց կրթութեան դրամագլուխ ե-
ղող կալուածներուն. մատակարարութեան
պաշտօնն վարելով: Անխուժ աղղիւն ելե-
նէլութեանց հանդէպ, անընկճելի ձախո-
ղութեանց առջեւ, ինչ որ սկսական նը-
կարագիր է մեծ մարդկանց, երկաթեայ
տոկոնութեամբ մաքառելով, մեծ ար-
դիւնքներ յառաջ բերաւ՝ քառապատիկ տ-
ւելցնելով հեղանուտքն: Եւ իբրեւ հանրա-
յին բարեբար մը համայնքին՝ ձեռնտու ե-
ղաւ նիւթագէտ և բարոյապէս իրեն դի-
մողներուն:

Միաբանութեան և Աքբահօր կողմանէ
գնահատուելով իւր անխոնջ աշխատու-
թիւններն և արդիւնաւոր վաստակներն իւր
արժանեաց համաձայն փոքրիկ վարձատ-
րութիւն մ'ընելով պատուեցին զինքը Թ.
Արքայութեան և Գերապայծառութեան
տիտղոսի: Երբ Կ. Պօլսոյ Միսթարեան
դպրոցաց և կալուածական մատակարա-
րութեանց համար զգացուեցաւ պէտքն
Քաջանդէլի պէս կարող ձեռքի մը, նա հը-
նազանդ իւր Մեծաւորաց հրամանին, լայն
ծրաքներն ու գործունէայ միջոցներով
եկաւ իբրեւ Գաւառական Մեծաւոր, իւր
վրայ առնելով այդ ծանրութիւնն, իւր
բնատուր կարողութեամբ և բազմաժա-
մանկեայ փորձառութեամբ կարգաւորե-
լու կալուածներն և զարգացնելու, բար-
ձրացնելու դպրոցական մակարդակն:

Սակայն, աւա՛ղ, հազիւ երեւցաւ նա,
այդ պատկաւելի ծերունին որ 83 տարե-
ծանրութեան տակ կը կրէր իւր կրծոցը
մէջ երիտասարդական եռանդ ու աշխոյժ,
հազիւ սկսաւ իւր բարձր նպատակին հաս-
նելու միջոցներուն վրայ խորհիլ, իւր
շուրջը ժողովելով միաբանակից եղբայր-
ներն, և ահա բարձրագոյն հրաման մը եր-
կնէր կը կոչէր զինքը. սաստիկ թրջատապ
մը արագեց իւր շուն, և հազիւ իւր հի-
ւանդութեան ցաւալի լուրն կը հնչէր մեր
տկանջներն և ահա իւր մահուան բօթն ե-
կաւ կայծակնաբար ցնցեց և սուգեց զմեզ
խոր տխրութեան և սուգի մէջ:

Մեծ մտքի մը և ճարտարախօս լեզուի
մը պէտք կար նորա առաքնութեանց,
նորա բարեմասնութեանց, նորա արդեանց
և գործունէութեան քարոզ հանդիսանա-
լու. ինձ ուրեմն պիտի վիճակէր այդ
բաղդն, որ տկար և թոթով լեզուով կը
վախեմ մի գուցէ նսեմացնեմ այն մեծ
փառքն զոր Դու շահեցար ողբացեալ մեծ
Քաջանդէլի, այնչափ ջրտալքը՝ զոհողու-
թեամբք, առաքնութեամբք: Սակայն ոչ.
Եթէ լեզուք լռեն, քու թողուցած մեծ
արդիւնքներդ, բաղմալիւ գրաւոր եր-
կերք յայտնաբացաւ պիտի աղաղակեն
քու մեծ մարդ մեծ խորհող, մեծ գրիչ
լինելը, քու մաքուր անտրտ վարքը

պիտի հաւաստէ քու ճշմարիտ կրօնաւոր
ըլլալը: Կ'ողբայ այսօր ամբողջ Միսթար-
եան միաբանութիւնը քու անդարմանելի
կորուստը, վասն զի Դու տարեքով, գի-
տութեամբ, սրբութեամբ, գործունէու-
թեամբ կը փայլէիր նորահաս երիտասար-
դաց մէջ իբրեւ Հայր մը, Նահապետ մը,
տիպար Օրինակ մը, թանկագին Նշխար
մը արդիւնաշատ նախնացող պատկառելի
դէմքերուն: Իրաւամբ կ'ողբան անոնք
քու անդաճնալի երթիչ յաշխարհէ, կ'ող-
բան նաեւ քու մերձակորները, կ'ողբանք
միաբան մենք ամէնքնիս, վասն զի կը
թողուս զգալի պարապ մը, զոր քեզի պէս
Քաջանդէլի մը պէտք էր լեցնելու համար:
Սակայն մեծ միսթարութիւն մ'է մեզ
կրկին դարեւոր փորձն, որ Միսթարեան
միաբանութիւնն գիտէ յաջորդներ հանել
իւր կորսնցուցած մեծ Անդամներուն, ա-
նընդհատ պահել անոնց շարքն, կենդա-
նի պահել նոցա յիշատակն, նոցա գոր-
ծունէութիւնն, նոցա առաքնութիւնն:
Եւ ահա ասոր անխաղճ յուսալից կը խառ-
նենք մեր ցաւակցութիւնն քու սգակիր
եղբարցը հետ, միմիանց միսթար և քա-
ջալեր կարգալով, ջանալու հանդիսացնել
կենդանի Քաջանդէլիներ: Սրբեցէք ուրեմն
ձեր արտասուքն, աղօթեցէք նորա հոգ-
ւոյն՝ արժանանալու յաւիտենական հան-
գեստեան:

Իսկ Դու, բարեյշխատակ Հանդուցեալը,
ողբացեալ մեծը Գերլ. Հ. Մանուէլ Վ.
Քաջանդէլի, ընթացքդ կատարեցիր, հա-
ւատքդ պահեցիր, կը մնայ քեզ այլ եւս
արդարութեան պատին. երթ առ Արարիչն
քո, հանգիր խաղաղութեամբ Աստուծոյ
գիրկը, խառնուէ քեզի՛ն առաջ հին ժա-
մանող դասուն հետ, ընդունուեալ քու ար-
ժանի վարձատրութիւնները, վայելելու
քեզի համար պատրաստուած յաւիտե-
նական փառքերն: «Մուտ յուրախու-
թեան օթեան քո» Եւ մենք կենդանի
պահելով քու յիշատակդ, պիտի տեսնենք
և պիտի քեզեք զքեզ քու թողուցած յա-
ջորդներուդ մէջ:

ԿԱՐԱՊԵՏ Վ. ՊԱՏՈՒՀԱՍԵԱՆ

Հ. ՄԱՏԱԹԻԱ Վ. ԳԱՐԱԳԱՇ

«Երթ, հաւատք քո կեցուցին զքեզ»
Մեռաւ վերջապէս Հ. Մատաթիա Գա-
րագաշը...

Երբ տակաւին դեռատի մահուկ մը,
դպրոցին մէջ կը կարգայի իւր գրքերը,
կը լռէ իւր համբաւը, կը հիանայի իւր
տաղանդին վրայ և սրտիս մէջ մեծ ցաւ
մը կը զգայի, վասն զի լսեմ էի թէ նա
որչափ իւր հայ լեզուի հմտութեամբ մօ-
տեցած էր Սահակայ ու Մեհրապայ, այն-
չափ աւելի հեռացած էր Ս. Լուսաւորիչէ
և մեծ Ներսէսներէ: Այդ ժամանակէն սըր-
տիս մէջ մեծ բաղձանք մը վառեցաւ տես-
նելու այդ մեծ Անձը: Երբ Վոսիորի ա-
փունքը ողջունեցի, ուրախութիւն մը լե-
ցուց սիրտս, վասն զի հարկաւ աւելին պի-
տի ունենայի այդ Անձը տեսնելով բաղ-
ձանքս յազեցնել. վասն զի մեծ հմտութեամբ
ունէի որ այդ մեծ խորհողը, մեծ միտքը
վերջապէս պիտի փաթէր, պիտի ընդգրկէր
մտաց ըռն առարկայն՝ ճշմտութիւնն:

Հուսկ ուրեմն առիթը ներկայացաւ:
Հոնցի որ Հ. Մատաթիա Գարագաշ հի-
ւանդութեամբ մը պատասպարուած էր Ս.
Թակոբայ յարկացը տակ: Ծուտով հոն վա-
ղեցի, վեր ելայ: Ծառայն բացաւ առջեւս
փոքր սենեակ մը: Երբ ներս մտայ, տե-
սայ այն մեծ Անձնաւորութիւնը պառկած
անկողնոյ մը մէջ և սարսուռ մը զգայի:
Վերջապէս ուղեցի իւր զգացումը հասկը-
նալ և յուսացածէս աւելին լսեցի: Վասն
զի նա մոռցած իւր բոլոր հմտութիւնն,
գիտութիւնն, բաղմալիւնը երկերն, իւր
սրտին մէջ հայած վէրք մը, ցաւ մ'ու-
նէր զոր յայտնեց. — «Վարդապետ, ես
գէշ ըրի»: Այս խօսքերը չեղեցի աւոյգ
ձայնով մը, ականարկել ուղեւոր իր բռնած
մոլոր ընթացքը: Այո՛, գէշ ըրած էր,

վասն զի թողուցած էր մարդուս այս աշ-
խարհիս վրայ ամենէն կարեւոր ու ամե-
նէն էական եղած բանը՝ Հաւատքը: Մար-
դոս իւր մէջ երկու սկիզբ ունի. հոգի և
մարմին: Հոգին մեծ է քան զմարմին՝ և
հոգւոյն կեանքի սնունդը ճշմարտութիւնն
է, հաւատքն է: Հաւատոյ առջեւ տեղի
կուտան իմաստութիւն, գիտութիւն, լեզ-
ուագիտութիւն, հմտութիւն եւն: Հաւատ-
քը Աստուածութեան հանդուսն է մարդ-
կութեան մէջ:

Ուրեմն Հ. Մատաթիա Գարագաշը իւր
այս վերջին ըրած խոնարհ խոստովանու-
թեամբը յետս կողեց իւր մոլոր վարդապե-
տութիւնները և եղաւ ստուգապէս Հայր
մը, Վարդապետ մը, ուսուցիչ մը, որպիսի
Հայ գրագիտութեան, աւելի եւս Բրիս-
տոնէական ճշմարիտ հաւատոյ:

Եւ այս կը յորախուէ զմեզ համար-
ձակութեամբ ըսելու իրեն. Երթ, հաւատք
քո կեցուցին զքեզ:

Եւ դառնալով քու աշակերտացդ,
ինձ պարտք մը կը համարիմ իրենց ըսե-
լու, ինչ որ քու պիտի ըսէիր, եթէ խօսե-
լու կարողութիւն ունենայիր գերեզմա-
նիդ մէջէն:

Դուք, որ պատեւ ու պարծանք կը հա-
մարիք ձեզի, Գարագաշի պէս մէկու մը
աշակերտած ըլլալ. դուք որ սաստիկ ցա-
ւով եկած էք ձեր վերջին յարգանքը ու
ձեր վերջին հաւանքն իրեն մատու-
ցանել, պարտական էք անոր աւանդած
այս վերջին դասը մտիկ ընել և պա-
տիւ համարելու էք ձեզ՝ անոր ըրած խոս-
տովանութեան ու հաւատքին հետեւիլ:
Յաւօք սրտի կ'ըսեմ որ արդի երիտասար-
դութիւնը՝ անտարբերութեան, անկրօնու-
թեան, անհաւատութեան հով մը կը չնչէ.
սակայն մեր համայնքը միշտ հաւատքով
սնած ապրած հաւատացեալ ժողովուրդ մը
եղած է. զայս կը սորվեցնէ նաեւ ձեր մեծ
ուսուցիչը Հ. Մատաթիա Գարագաշ. հե-
տեւեցէք անոր վերջին զգացման, անոր
հաւատոյն, սիրելով ճշմարտութիւնը և ա-
նոր փառելով:

ԿԱՐԱՊԵՏ Վ. ՊԱՏՈՒՀԱՍԵԱՆ

ԵՆԳԱՐԷ

Էնգարէտէ Անարատ Յղութիւն
Մայրապետէրի թարգմանչըն թա-
րիւն թէկտսիսիւն ՅՈՆՏԻ ՍԵՆԵՆԻ տէվ-
րիէսի օլմադ միւնասիպէթիլէ, նո-
յեմբերին 28ինճի բազար կիւնիւ, մէզ-
քիւր թարգմանչըն մատուրնտա ե-
պիսկոպոսըմը Արճ. Կընմէս Գերա-
պայծառ Ղազարոսեան հազարէթիլի
թարաֆընտան, իշպու թարգմանչ
էյիլիւ իտէն պէրհաեաթ քիմէթէրին,
վէ վէֆաթ իթմիշ օլմա խոյրիւմա՛լար
իլէ օ թարգմանչ տա վէֆաթ իտէն
զըլլալըն նիլէթիլնէ մուլ մանիլ ան տու-
րէթտէ Գուստասը չէրիֆ թագտիս
խալիտի Օ կիւնիւ, տէօրթ քիլիւնէլէ-
րիմիլաւ տալիս՝ այնի նիեթիլէ թիւ
Պատարագ լար սունուլար: Մէզքիւր
այնիլ ըռհանիտէ ումուս միւլթէհա-
ղանը ընհալիլն, միւլթէպէրանը ճէ-
մաթ, վէ Մայրապետէրի մէքթէ-
պիլտէն չըգմըշ օլմա բէք չօգ միւհ-
թէրէ մ գատն վէ զըլլար, վէ տա-
հա բէք չօգ զէվաթ հազըր պու-
լունտըլար: Մատուռ միւլթէմիլ տու-
րէթտէ թէզեթիլ վէ թէնիլիլ իտիւ-
միշ իտիլ:

Փրանտա գոնօլօլը ճէնապլէրի
տալիլ, մատամը իլէ հազըր օլմա,
Չայնաւորտա Ս. Աւետարանը միւ-
մալիլէյ գոնօլօլ թագալիլ իլլէտի:
Չիլիլթիլ ըռհանիլէն իտիլալմըն-
տա, տալթիլիլ օլմա քեաֆէթիլ հա-
լըրուն սալմա չըգմալլէ: Մայրա-
պետէր թարաֆընտան էվվէլա երջ

մենիճէ Արհ. Գերապայծառմբզ հազ-
րէթլէրինէ, սանիէն Քրանստեղծա գոն-
սօլօս ճէնապլէրինէ վէ հազըրուն է-
ֆէնտիլէրէ խիթապէն թէչէքքիւրա-
թը մախսուսէյի միւթէլամմիննութգ-
լար իրատ իտիտի, վէ պատէհու
Ձաթը հազըրէթի Բառիչահիննի թէ-
պատյը սաօրգալարը հազըրնտա հէր
պար իպզալ պուրոլան էլթաֆ ու
ինաեաթը ճէմիլէ, վէ պիլսասա ին.
թիլարը մէարիֆ Եօլնտաքի մէսաիի
մէարիֆէրէլէրանէլէրինտէն տօլաեը
արզը չիւքրան վէ էտիլէյի մէֆրուզէի
հազըրէթի Շէհրիյարիյի միւպէյիին
գրաաթ օլունտան պիլ նութգ էսնա-
սընտա, պիլնիւմէ հուզար աեադ-
տա տալուպ, խիթամընտա «Բառի-
չահմ չօգ եաչա» տալար վաճիպ
իւլ էտաաը իյիա գըրնտը:

Պու սըրաաա Արհ. Եպիսկոպոս
իլէ գօնսօլս պէյ տաիի պիլէր միւ-
նաիպ նութգ իրատ իաէրէք, էն
գարէտէ գըզ չօնուզլարըն թալիմ ու
թէլպիէսի խուսուսընտա միւմաիլէյ.
հիւմ Մալապէալէրին հիւսնի խըզ-
մէթլէրինէ, ֆէտաքնարըզլարընը
թաղաիլէն, միւնսիսէի միւհիւմէ.
լէրինն 30 նճի սէնէլ տէվրիէսիի
թէպլիք, վէ տահա նիչէ սէնէլէր
տալիմ վէ գալիմ օլարադ, միւլք ու
միլլէթէ հիւսնի խըտմէթլէրինէ տէ-
վալարընը թէմէննի իյէտիլէր:

Հազըրունա պու սըրաաա չէքէր-
լամէլէր, գահվէ վէ պիւնքի թէվ-
զի գըրնտադ, իքրամար օլունտա
Սալնըն տիվարլարը՝ Մալապետ.
լէրին վէ մէթլէպ չօնուզլարընն էլ
հիւնէլէրիլէ թէվէլն իտիլմիլ օլունպ,
պունարըն իչինտէն զիզըյմէթ պիլ
խալը, Յոքլէան հէաիլէսի օլարադ,
Գերապայծառ հազըրէթլէրինէ իհտա
գըրնտը:

Պու միւնտաիլէթի միւթէպէրան
վէ մէգաաիլընտան խանէլէրինտէն
մալապէալէրէ էվ մէֆրուչաթընա
միւթէալլիք պաղը հէաիլէր կէօն-
տէրիլի:

Պիւ ԱՊՈՆԵՆԻՉ

էնգարէ, 2 Դեկտ. 1903

ԹԻՎՃԻՀԱԹ

Շուրաի տէվլէթ Միւլլէլէ տաիլէսի
աղալընը Պապա վալիի սաղաքը Արիֆ
բաշա հազըրէթլէրինէ, Գօնիա վիլայէթի
էվգաֆ մուհասէպէճիսի Միւլլէլէլի
պէլէ միւթէալլիք թիւթլէրի թէվէլի.
Պէրութ բուսուլմաթ նազըրը Բեաթիլ էֆ.
հազըրէթլէրինէ՝ 1ինճի Մէճ. խուսուսի եա-
վէրանը ճէնապլ Շէհրիյարիտէն ֆէրիգ
ֆէհիմ բաշա հազըրէթլէրինն հարէյի Կէվ-
հէրիսթան վէ Մուաղղէզ հանըմ էֆ. լէրէ
1ինճի Շէֆազաթ նիլանլարը իհտա:

Տամատ վառք վէ Ղալիպ պէլէրէ
մուրաաա Մէճիլի նիլանը իլէ պալէա,
Մէճիլի քէպլիլ մէարիֆ աղապընտան Մէ-
հէմէտ իսալիմ պէլէ ուլէա էվլէլի թիւթ-
պէլէրի թէվէլի. 1էմիլ սանճաղը միւթէ-
սալըրէֆըրնա՝ Մէրֆիլէ միւթէալլիք
լըրնտան միւնֆաթը իսալի պէլ թալ-
իլն. Գօսօլա վիլայէթիտէ էլթէպ գալ-
մազալընը Մէթլէպի Միւլլէլէլի Շա-
հանէ մէգուլարընտան Ալի Րիլա էֆ.
յէ թէվիլ. Պապը Ալի հուգուգ միւլա-
վիլի Նորատունկեան Դաքըրիլ էֆ. նիլն
զէվէսիլն 1ինճի վէ քէրիլէսիլն 2նճի
Շէֆազաթ նիլանլարը իհտա պուրուլըն
տըր:

ՏԱԽԻԼԻԷ

Ձաթը հազըրէթի Բառիչահինն,
հուսա իրթէսի կիւնիւ իըրգաի չէ.

րիֆի զիեարէթի Հիւմալոնլարը դա-
յէթ չաչաալը պիլ ալալը վալէա իլէ
իճրա իտիլմիլ տիւր Ագիմէթ վէ ալ-
տէթի հազըրէթի Շէհրիյարի՝ ըիւ-
քիւպի Հիւմալոնա մախսուս օլան
Սէօկիւտլի վարօրընլա վուգու պուլ-
մուլ տըր:

—Շէաի-գուլէտ Բոււ խաաթա-
խանէսինն պիւլիւթիւմէսի միւնա-
սիպէթիլլէ, թարաֆը հիւքիւմէթի
Սէնիէտէն վէրիլէն էթ վէ էթմէք
թալիլնաթընն քիֆալէթսիլլիկի,
մէսուի հազըրէթի Բառիչահի օլմաը
իւզէրինէ, մէքիւր թալիլնաթ միգ-
տարընն արթըրըմաը, վէ կէրէք
Բոււ խաաթախանէսինն վէ կէրէք
տիլէր խաաթախանէլէրէ վէրիլէն էթ
վէ էթմէկին էյի ճիւնտէն օլմաը
խուսուլարընա իրատի սէնիէ չէ-
րէֆըրտըր իլլէմիլ տիւր:

Սօնրատան ալընան մալիւմաթա
կէօրէ, Շէաի-գուլէտէքի Բոււ խաաթ-
թալիլնաթի թալիլնաթընա էէվմի
40 օգգա էքմէք իլէ 20 օգգա էթ
իլալէ օլունմուլ, վէ խաաթախանէ
հէյէթի իտարէսի՝ Ձաթը հազըրէթի
Բառիչահիլէ պիլ գըթա արիլէլ թէ-
չէքէրիլէ թաղաիլ իլլէմիլ տիւր:

—Բազար իրթէսի կիւնիւ Բուսիա
սէֆիլի՝ Սաաաղամ վէ Խարիճիէ
նազըրը հազարաթըլլա միւլազաթ
իթմիլ տիւր:

—Շաղաղըմըզ վէճհլէ, Օսմանը
պանգապընն Բարիգ իտարէսիտէսի
տիւրէթթըրընտան Մ. Կ. Օպուաթ,
րէֆազաթընտա մէքիւր պանգա
միւլալիլի Բանճիլի պէյ օլունուլ
հալտէ, բազար կիւնիւ վիւքէաի ֆի-
լաւմ հազըրաթըլլա պաղը զէվաթը
քիւրամա իտարիլէ վէտալը իճրա իյէ-
տիքտէն սօնրա, բազար իրթէսի կիւ-
նիւ զէվէսիլէ պիլիլքտէ Բարիգ
միւլալէ վէճհլէն չէհրիլմիլալէն հա-
րէքէթ իթմիլէր տիւր: Միւրէճի
ըսթաիլընտա Ֆրանսա վէ Պէճիգա
սէֆիլիլէրի, Օսմ. պանգապը միւլտիլի
ուսուլիլի, Օրման-մաալէն նազըրը
վէ տահա բէք չօգ զէվաթը միւլալէ-
պէրէ հազըր պուլունմըլար տըր:

—Իքիմիլ օրտու (Ետիլնէ) տա-
լիլնտէ Պուլկարիթման խաթթը իթ-
թիւազընն Դըրգ-քիլիսէ իւզէրին-
տէքի 26 աաէտ վուլէնն թալիլ-
լէրի իրատէ պուլունմըլար տըր:

—Պուլկարիթման բէիսի վիւքէա-
սը Սօպրանիէտէ իրատ իթաիլի պիլ
նութգտա, էմարէթիլն պալընա ար-
լուսը՝ Պալգան նիմ ճէլիլէսիլտէ
սուլս ու աաալիլն պաղա վէ մուհա-
ֆազաթընա չալըմազտան իպարէթ
պուլունմըլըն պէեան իլլէմիլ տիւր:

—Եունան գրալը, ալիլէն Ալի-
նա Օսմանը սէֆիլիլի հուգուրընա
գապուլ իթաիլիլտէ, իքի հիւքիւ-
մէթ արապընտա մէվճուտ օլան միւ-
նտալալըն տօսթմիլտէն սըղուն ու-
գաաիլէ պանս իթմիլ տիւր:

—Էվլէլի աղչամ Խաաթապալը
գալմազամը էֆ. մապէյնի Հիւմալո-
նա աղիլմէթլէ, իթթարը սէնիէտէ հա-
զըր պուլունմըլար տըր:

—Ֆիլէնքիսիլէր ալիլէ իլլին 100
պիլն օգգա բիլիլն թէտարիք իտի-
լէճէք տիւր:

—Ավաթիա սէֆիլի պարօն տը
Գալիլէնն մէսլէքի սիլապիլէ կիրմէ-
սինն 30նճի սէնիէ տէվրիլէսի գէկտ.
30տա իճրա օլունաաազ տըր:

—Պիլթաղըմիլմաաիլըզ վիալ-
լէադը քիմէլէրին, պիլ ֆիքիլի

ֆաաիտանէ իլէ կէնճ գաաընլարը վէ
գըզլարը տիւրիւ տիւրիւ հիլլէլէր
իլէ ալալարադ, ֆահիլէաթա սէվգ-
իթմէքտէ օլունուլարը, վէ պունլա-
րն իրթիքեապ իթաիլլէրի թիճա-
րէթ մուամէլէսի իսէ, ինսանիէթէ,
մէտէնիէթէ գալը պիլ մուամէլէ
օլունուլը, տէվլէթլէրնէ նազարը տիգ-
գաթա ալընադադ, հէր թարաֆտա
պու սուի մուամէլէնէ գալը թէտ-
պիլլէր իթթիլադ իտիլտիլի, վէ
հաթթա տէվլէթլէրին մուրախա-
լարընտան միւրէքքէպ օլարադ, իլլա-
մազաթէլ 1899տա Լօնաթաա, վէ
1901տէ Լա Հէյտէ գօնֆէրանսլար
աղա օլունուլը կիպի, պու բէրրէ
Տէրիսաաթթի Բուսիա ժէն, օնսօլար
տալիլ, Տէրիսաաթթիլն պիւլիլէ պիլ
թիճարէթ իթմանը օլմաըլլա, պու-
րատա տալիլ մէքիւր մէքրուլ թի-
ճարէթին իճրա իտիլտիլիլն, վէ մէ-
մալիլէ ճէնէպիլտէն պու Եօլտա ճէլա
իտիլլէ կէնճ գալըլարըն, պու-
րատա ուսուլմիլալէրտէ ալըզօնուլ-
տըրը կիպի, տիլէր էճնէպի մէմլէ-
քէթլէրինն տէ կէնտէլիլմէքտէ օլ-
ունուլըն նազարը տիգգաթա ալա-
րադ, իլլա ֆէնալըն գալը թէ-
տապիլլի լալըմէլիլ իթթիլադ իլլին,
րէֆիլլէրի օլան տիլէր գօնսօլար-
ա միւրաաաթթի իթմիլ, վէ ալլէր
տալիլ, միւմալլէյհիլ ֆիքիլիլ թա-
վիլ իթմէքլէ, չըգան ճուսա կիւնիւ
արապընտա պիլ իթթիլալ վուգու-
պուլուպ, իլլա իթթիլալտէ, իճապ
իտէն թէտապիլ Ֆաղընտա պիլ
լալիլ հազըրլալադ իւլլէ պիլ գօ-
միլթէլէ՝ Բուսիա, Ավաթիա, ինկիլ-
թէրը, իսաիլա, Եունան վէ Բու-
մանիա գօնսօլարը աղա թալիլն
օլունմըլար տըր: Իքիմիլ իթթիլալ-
գէկտ. 13(28տէ վուգու պուլաաազ
տըր:

—Շէհրիլմիլալէ մաթպաիլ օճադ-
լարըն, սօպա վէ հէր ճիւն չըմիլն
պօրուլարըն թէմիլլէմէք իւլլէրէ, 31
սէնէ միւստէթլէ պիլ ալլէմիլ չի-
քէթ թէէսիլալ զըմիլտա, պիլ Օս-
մանը վէ տիլլէրի Ավաթիա-Մաաթ
թէպաաընտան պուլունան իքի քի-
չի, մէրճիլն պիլ իթթիլալալալալ իթ-
թիլալլէր տիւր: Շըմիլլէլէր վէ սաիլէ-
սէնտէ 1-4 տէֆա, թարիֆա մու-
ճիպիլնէ թէմիլլէրնէ քէրտիլ: Պիլ
գաթլէ էվ վէ տիւքէեանլարտան 3
ղա, իքի գաթլէ պիլալարտան 4,
իւլ գաթլէ պիլալարտան 3 զա, վէ
պէլլէճէ հէր գաթտան 1 զա. զի-
եալէ իւճրէթ ալընաաազ տըր: Իմ-
թիլալ իթթիլաաաընտա օլանլար՝ Օսմ.
պանգաթընա եաթաթ տիլլէր պիլ պան-
գաաթ թէմիլնաթ թաղալընտա 200
իլաթ օսմանիլ քօյաճաղլար տըր:
Շէհրիլ էմանէթի թալալալընտան պիլ
գօմիլլէր՝ մուամէլալալ նէլալէթ ի-
տէճէք տիլ: Հաալալթ սաֆիլլէտէն
100տէ 10ը Շէհրիլ էմանէթիլն վէ-
րիլէճէք տիլ: Շիլալիլ օճադըլար՝
իթթիլաալարընա կէօրէ չիլքէթ թա-
լալընտան գուլալընաաազլար տըր:
Շիլքէթիլն, 4-3 միւստիլ մուսլիլիլլէ
իտարէ մէմուլարընտան պալալալթ-
պալըն էճնէպիլլէտէն հիլ պիլ մէ-
մուրը օլաթաաաազ տըր: Իթթիլալ
միւստէթի իթթալ պուլար իսէ,
չիլքէթ, պէաթ վէ տէվաթընը,
էյի հալտէ օլարադ, Շէհրիլ էմանէ-
թիլն թէսիլալ իտէճէք տիլ: Շիլքէթի,
քէնտիլալ մէմիլլէրնէ գօմիլլէրն
իթա իթթիլլէք տիլ:

—Սըրպիա սէֆիլի Մ. Սիլիլ, հիլիլ-
րէֆիլն խաաթալըն սէպէպիլլէ Պէլիլա-
տա կիթմիլ տիւր:

—Թարաֆը հազըրէթի Բառիչահինն
2նճի օրտու աաաթիլ Շահանէսիլն 12,000
վէ 3իւնճի օրտու աաաթիլ Շահանէսիլն
3026 ֆանէլա իհտա վէ իրալ պուլարու-
մըլ տըր:

—Տիւն Եունան սէֆիլի՝ Սաաղադամ
հազըրէթլէրիլ միւլազաթ իթմիլ տիւր:

—Մանաթըր վիլայէթիլնտէ միւլալէ-
րէք օլան պիլալար ինչաաթընն իթթալ
պուլալը, վէ մէքէնալ քիմաթ գալմա-
ալը՝ Բուսիա վիլայէթիլն միւլալէթիլ-
լիլիլն իլալաթընտան ալալընլալ տըր:

—Ձիւրաթ պանգալարընտան ուսուլ
վէ նիլալը վէճհլէ, վէ 10 սէնէ միւս-
տէլէ իթթիլալ իթթիլլէրի աղչիլ
թէէտիլ իտէմէլն պօրճըլալըն՝ րէհիլ
գօլալալըն էմվալը զալը մէքուլլէլ-
լիլն ութըլմաաընտա, պանգաթըն մաթ-
լուլը գաաաթըլալալալը թաղաթիլ
էմվալը մէքուլլէլլէրն տէ միւրաաաթ
օլունալ չաթըլլա, 10 սէնէլք թէէտիլ
մէօլլէթիլն 15 սէնէլ իլլալը թէէտիլ
գաաաթա ալընաաազ, քէֆիլլէթ՝ Պալը
Ալիտէն իթթիլալ իտիլլէր տիւր:

—Կէլն հաղ Մալաղկըտտէ վէ ճի-
վարընտա վուգու պուլան զէլլէլէրտէ
տիւլալըն խաաթ օլան էհալիլն իթթիլա-
աաթընա մէտար օլալալ իւլլէր, բուսաթ
էմիլլէ վէ թէքալիլիլ խալիլէլն մուս-
ֆիլլէլլէրնէ գաաթ վէրիլլէրէք, քէֆի-
լէթ Պիլլիլ վիլալէթիլն իլալ գըրնմըլ
տըր:

—Բոււ բաթիլիլալնէ սիլիլն էլլէլիլա-
թիլ Ալիլիլա նալ ըսթիլ զաղէթաալ
Բոււ բաթիլիլն թալիլալըն ուսու-
միլլէլնէ՝ Բուսիա, Գուսալ չէրիլ, Եուն-
ան, Բուսիա, Սըրպիա, Սըրպիա
օրթօաթ քիլլէլլէրի թարաֆընտան վէ-
րիլն ճէվալալըն պիլ իթթիլաաաթըն նէլը
իթմիլ տիւր: Հէման քաաթիլ տէ, ահ-
վալը հազըրէթ օրթօաթ քիլիլլէլլէրն
իթթիլաաթըն միւլալիլալ աաթ իթմէլլէ
պէրապէր, պու քիլիլլէր միւնաալա-
թընն տաաա զիլալնէ սաթիլ օլալալըն հա-
զընտա աղալ կէօթթիլլէր տիւր: Օր-
թօաթ քիլիլլէլլէրն Գաթիլ վէ Բր-
թէթան քիլիլլէլլէր պիլլէլլէր տէ միւս-
քիլիլալ աաթ օլունուլար: Հալալալ, օր-
թօաթ քիլիլլէլլէրն Անկիլալն քիլի-
սէսի վէ էսիլ-գաթիլլէր իլէ իթթիլա-
աաթա պալալալ նազար իլէ պաղըլալ, խու-
սուլլէլն ուսուլ օրթօաթ քիլիլլէլլէր
Անկիլալն քիլիլլէլլէր հաղընտա միւսալիլ
սուլլէթտէ պէեանը էքքաթ իթթիլլէր
տիւր:

—Տիւն, Ծոցօլ անէլլէլլէլն մէսուլ
Բիլիլալ նալ ինիլիլ վաթթը կաղ էիւք-
լիւ օլալալ Պաթիլալալ իլիլալընալ
կէլիլլէլլէրն Գաթիլալ ալըզլարընտա ուլա-
րն աղընթըլլա Րէթի միւստիլ ուսա-
վիլն Իսմալիլ ճէնաալ պէլ էֆ. ին սահիլ-
խանէսի ըրթընտա չարբաադ 10 մէթր
գաաթա աեթըմըլ տըր: Մէքիւր վաթթը
ըրթըմա չարբաալալ տէհալ սուլարըն
ճէրէեանը սալէսիլտէ ըրթըմալալ ալըլ-
մըլ, վէ պիլլէլ պիլ սաղաթըլալ ուլալա-
մաաղընտան Եօլնալ տէվալլէ, իլիլալըն-
ալ կէլլէպիլլէլ վէ տէմիլ ալմըլ տըր:
Պու միւսաաթէմէտէ, մէքիւր սահիլա-
նէլլն տէնիլ թարաֆընտալ իքի ստալը
տիլալալըն սաղաթըլալալ տըր: Միւսալի-
լէլ իսմալիլ պէլ՝ աճէլլէլլէ պիլ ըրթթա-
թէմալէ կէօնտէրմիլ տիւր: Պու կիւն կի-
տէճէք օլան Կէլլէթիլ քէլլէլլէ թարաֆըն-
տան գաաթըն միլալալ թալիլն օլունա-
ճնալ տըր:

—Իլլիլալ Ալի-Րէլիլ մաալլէլլէլնտէ,
18 եալալընտա էիւք արապաալըն Գա-
թիլալալ Մուսթաֆա նալ քիմաթ, Եուն-
մուսալ իլլէլլէլլէլն վէֆաթ իթմիլ իս-
տէ, վէֆաթընտան սօնրա 5 կիւն կէլլէլ-
կի հալտէ, տիլլէր չիլալլէլ վուգուաթ օլ-
մաաղընտան, չէհրիլ սընէթիլ ուսուլիլ-
սի պէրթէմալ օլալըն վէ պուլընալ պէ:

րապէր, հէր թարափոս ֆարէլէրին թէլէ-
ֆինէ պիւրիւք ղայրէթ կէօթէրլուտիկի
մահէլլինտէն հաղըմը տըր: Մէրքուսըն
խաթալըն անյաղըտընտա, անինտէ
այըն պիր հէրէ գօնուրուպ թէտալի ի-
տիւրիլ վէ պաղթէրլուտիկի թէտգիթ
իճրա գըլընմը տըր: ինտաթանըն վէֆա-
թընը միւթէտգըպ, խանէսի թիւթսիւ վէ
սաթի թէմիլըմը իճրա վէ քէնտիսի ֆէնի
շարթլար իլէ տէֆն օլընմը տըր:

—Բուսիւրա հիւքիւմէթի իշտիւրտէն
կէլէնլէրի Սուլիւրտա 5 կիւն գարաթի-
նալա թալի գըլմանա գարար վէրմիլ
տիր:

—Նոյ. 17տէն 23է գատար շէհրիւթի-
տէ 214 քիլո վէֆաթ իթմիլ տիր:

—Նոյ. ին շնճիւրադար կիճէսի մա թալ-
ֆա 22 նուֆուսը հաթիլ պիր Օսմ. գաւը-
ղը, Պաթուստան ալտէթ իտէրքէն, Վիդէ
նահիւթի ալըգըլարնտա անաղըն շիտտէթ-
լի պիր ֆուրթուստա թութուրադ,
մէքիւր գաւըպ, իլինտէթիւր իլէ պէ-
րապէր ղարգ օլըմ վէ հալընը ընդիսի
օլը Ալի սաղ վէ 17 քիլո տէ հօլիւ օ-
լարապ սահիլտէ պուրուսիւրալար տըր:

ԽԱՐԻՃԻԷ

Ճարտիւնըն թէլլիգիլէ Ձին հիւքիւ-
մէթիւրի Ռուսիայա իլանը հարպա հաղըր
պուրուստըն թէլլիգիլէ իսպալէրիւտէն
տիր:

Բօրթ-Արթիւրէ քիւլլիլէթիլ քէօմիլ
կէօնտէրլուտիկի իլին Բէթրէսպուրկտան,
Գարաթիւթի Ռուսիա մէմուրնա էմր վէ-
րիւրի տիր:

Ձինտէ ինչաւը իգթիւքա իտէն պաղը
շըմէնտըթի խաթիւրը իլին պաղը
պանգալար պիրլէնէրէք, Բէթրէսպուրկ վէ
Բարիլը ընդալարնտա 40 միլիօն ֆր. լըգ
պիր իթիւրիւքա աղաւընա գարար վէրմիլ
տիր:

Իմր. Վիլհելմ. իթալիստա ռէյնհաթ
իթմէք թաաալլուրնտան վաղ կէլմիլ
տիր: Միւրաթիւթիլին մարա վէ ապիլ ալ-
լարնտա Պարթ Սէֆիտտէ պիր տէնիլ
հօլընը իտէնէկի ընդաւթ օլընմը:

Պրանսանըն, ինկիլիթրա իլէ աղա օլընան
պիր իթիւրիւքա իթիւթիւթի օլարապ, տիւ-
հուրը Սըսըրիլէնիլ թէպիլիլին ըաղը օլ-
տըղը Լօնտրանըն մէհաթիլի սարաթիւ-
սինտէ թէլէմին օլուրուստ:

Ամէրիկա մէմալիքի միւսթէմիսը ընդի-
սի ճիւմուրը՝ ըսրալմէնթիւսա կէօնտէր-
տիկի պիր պէնտիւնմէտէ, Ամէրիկա հիւ-
քիւմէթիլին, Բանամա մէսէլէսինտէ իթ-

թիւսալ իթտիկի հարէքէթիլ մուլաթը
մաալաաթ օլտըղըն իսպալ, վէ քաթի-
ֆէլ տէլլէթիլ, էքիւրմէ տէլլէթիլ Ա-
լիլէ իլէ սամիլի միւնասէպաթը պուրու-
տուրուստ իթաաթ իլլէմիլ տիր: Բէիսի
միւրաթիլէյ, իթիւրիւքա, հէնի ղըրիւ-
լար ինչաւըն, Ամէրիկա տօնանմաւը-
նըն թահքիլին թալսիլ իթմիլ տիր:

Բուսիւր իլէ Ալմանիա պէնիլտէ պիր
թիւսաթիլ մուսիւտէսի աղա իթմէք իսպ-
րէ հէնիսէն իճրա մուսապէրաթ իտիլէ-
նէք տիր: Ալմանիա, մուսիւր միւսաա-
աթէտընըլարա ըաղը օլտուրնտան,
պիր իթիւրիւքա գաթիլ հասը օլաճաղը
մուսապաղ կէօրիւսիւստ:

Բուսիւր իլէ Ճարտիւրա պէնիլտէ պիր
մուսիւտէ աղա օլընտըղը շայեսալը հէնու-
թաաթիլ օլընմալը իլէ տէ, ալընան թէ-
լէկրաթիլ միւսապիտ պիր մէլ կէօնթէ-
րիւրալար:

Պրանսա ընդիլ ճիւմուրը՝ խարիճիէ
նաղըն իլէ պիրլիւքա կէլէնէք ապիլտէ
Բօմալը ղիւսաթիլ 3 կիւն գալաճաղ տըր:
Միւրաթիլէյ՝ Բուրիւս, Պիթիւնգա վէ
Նաթուր շէհրիւթիլ տէ ղիւսաթիլ իտէնէք,
վէ Նաթուրտէ տօնանմաւը կէօնտէն կէ-
լիւթէնէք տիր:

Ձինիլ քաթիլիլ էնալլէթիլտէ օր-
տուրալ թէլլիլ իլին պիր գօմիստիլ թալ-
իլ իտիլիլիլ Բէթրիւտէն պիրլիլիլտէ:

Բօմաաալ ալընան պիր թէլլիկրաթ
կէօրէ, Պէլլէն էնալլէթիլտէ 48 սաթիւտան
պէրի հաղմուր հաղմաղա օլաւ, թէ-
լէկրաթ թէլլիլ գաթիլ օլուրմը, Գալ-
լիւրիտէ օլալարը սա պաալը, Սարաթ-
իւստա պիր էլ հաղընը, իթիլ շօնու-
թէլլիլ օլուր, վէ Թօնաղաաաա 60 քիլո-
մէթրօլէ մահէլ կէօլ հալ քէսպ իթմիլ
տիր:

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

1903 Ocakusau 31 Պիլանցուսու
ՄԱԹԼՈՒՊԱԹ

Էնամ—Սէրմայէտէն աղա	Օսմ. Լր.
Օլուրմալըն էնամ	5,500,000
Խաթիւսալարա	1,385,875 14
Սանտըք Շիւպէլէթիլ	1,009,160 60
Ինկիլիլ, Պրանսալ վէ Ալ-	
ման տէլլէթ էնամը	1,451,541 75
Ալընան տիկէր թալլիլ	2,503,671 12
Ճըգտաաաա գաթիլ	1,859,676 31
Խաթիլիլ շիւսաթիլտէ հիւ-	
սապաթը ճարիւթի	2,010,126 27
Միւրաթիլիլ հիւսապաթը ճա-	
րէ	4,379,386 13
Էնամ վէ էմիլաա իլընէրիլ	4,086,486 51
Էնամ օլուրման մէպիլ	280,042 38
Էնամ վէ էնամ	63,823 74
Միւրաթիլիլ	
	24,529,739 95

աաաա տըղուսը ճէֆա վէ իլընիւրալա-
րընը պիր միւստէթ թալիլ կիպի օլուպ,
մէրքուստ իթիլ նաղը վէ քիւպրաթալի-
աթ սահիլտէ, ղանն իտէրսիլը քիւ,
հէկիսիլէրիլ թաղաթիլ վէ պիրիլիլիլ
հիւսթիլ իթմէք իլին հարաալընմը իտիլ:

Էթիւսաթա վէ հիւսիսիւթա պիր իթ-
թիւսա, հէր իթիլիլ գարաալ քըղգա-
րընտը կիպի պիր հալէ գօմուր օլուպ,
ժաղըն խաթիւսաաա վէ սամիլտան սա-
րէթաթ մէօլլէթիլ հէր պիր սէօղ՝ մէգ-
պուրէնիլ ճէրիւրալարնտա տաթիլա պիր շի-
ֆա հէթիլ կէլլէթիլ իտիլ:

Մարսէլ, չօնուրըն, հիւքիւմէթ մարի-
ֆէթիլէ քէնտիլիլտէն ալընմաթնտան պիր
գալ ալ սօնրա, ժաղ Կօլլէն իլէ հօլէ պիր
ղարիլ միւսաթաթա պուրուստը քիւ, պու-
միւրաթաթ քէնտիլ ընդուստա միւսպիլ
պիր հէնէնաա հասը իթտիլ:

Իլը տէֆա օլարապ աղթթթ մէգպու-
րէնէ կէլլէն էօմիլտան, կէնէլլիլտան
պաաա իտէրէք, ֆաթիլիլտա վէ ընտէրիլ հաղ-
գընտա պաղը չէլլէր սօնրա:

Կօլլէն. — Ալիլըն տօթթ, շայեսալ
թէնէսիլ քիւսաթաթ իսթիլընը պը-
րաթաթընմա մաթիլ իտիլը, պէլլէ պիր

ՏԻԻԵՈՒՆԱԹ	Օսմ. Լր.
Սէրմայէտէ	11,000,000
Թէտալլիլտէ քիւսաթիլ	1,235,100
Էօնտէնէք գաթիլ	1,497,091 17
Միւրաթիլիլ մաթիլիլ տէրքիլթ	1,273,264 41
Միւրաթիլիլ հիւսապաթը ճա-	
րիլ	8,200,562 16
Էօնտէնէք թէմէթիլ	67,327 70
Ինթիլիլտէ նիւրաթիլ	847,867 83
Միւրաթիլիլ	408,526 68
	24,529,739 95

Ալընա մուրապը օլտըղը քաաթիլ օլուրը
Պիւսիլիլ ումուսի Կ. Օղլիւս
Միւրաթիլ ումուսի մուսալիլ Ա. Նիւս
Մուսաթիլ միւրաթիլ Օ. Պիւս

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ ԻԼԱՆԸ

Թէնիսի ՏԻԻԵՈՒՆԸ ՕՍՄԱՆԻԹԷ

Շարք տէմիլ Եօլը քաաթիլաթնա
գաթիլ քիւսաթիլաթնա քիւսիլիլ

Գալաթիլտա Օսմ. պանգաթ իտալիլի
քէնտիլ կիլլէրիլտէ, ճուսա միւսթէնա
օլաթ իլըն, պանգաթնա աղթ պուրու-
տուրը հէր կիւն, ալաթ. սապաա սաթ
10տան աղթա սաթ 3է գատար գուրօն
քաղընալարնըն քիւսիլիլտէ, վէ թալիլ
պաղընա վէրիլլէք 2 ֆրանցըն թէլլիլ-
սի իլին թէլլիլ օլուրման Շարք տէմիլ Եօլ-
լարը թալլիլտէն գաթիլ իլլէր:

Թալլիլտէ վէ պէրապէր իթիլ նիւսիլ
օլարապ թալլիլտէ նուսթիւրաթնա հալի
պուրուստըն տաթիլ վէրիլլէք իթիլիլ
իտէր: Օգուրմաաաաթ տէրէնէք հաղը-
մը վէ հա չըղընմը նուսթիւրաթնա հալի
պուրուստը գաթիլ օլուրմաաաաթ տըր:
Պարաթիլտէ, թարիլ վէ իմալը վէ
թէլլիլ իտէնիլ տաթիլիլ, իտիլիլ վէ
շէօնէթիլ տաթիլ հալի օլարա շարթ
տըր:

Պու. մուսաթիլ իճրա իթիլիլտէ գլ-
լաթ, մաթիլ պարաթիլ ումուսիլ իթիլիլ
գաթնա ալապիլտէն տիր: Էկէր սա-
հալը միւրաթաթ, պիլլաթ պարաթիլ
հաղմաղալար իտէ, իլաթ մուսաթիլ պան-
գա մէմուրաթ իլիլ իտէնէք տիր: Թէլլիլ
օլուրման թալլիլտէ մուսաթիլ
պանգա թարաթիլտէ թէլլիլտէ վէ
մուսաթիլ միւրաթիլիլտէն նէ գատար
քէմաաա իթալ վէ իճրա իտէնէք իլին
միւսթիլիլ վէ թալլիլտէ թէլլիլ իտէն
գաթիլ նաթիլ մուսաթիլ պիր մաթաթ
վէրիլլէք տիր: Բիւսաթիլ չըղընմը հա-
թիլ միւսաթիլ թէլլիլտէ հիւսթիլ օլուր-
ղըն էնտիլ թէլլիլտէ մաթիլտէն մաթիլ
վիլտէ, ուստիլ տաթիլիլտէ սահիլտէ
իտաթ ղըլընմաթ տըր:

Մաթիլտէ թալիլ միւսաթիլ իլիլ
թաթիլտէ, պանգա, թէլլիլ իտիլիլ օլա-
թալլիլտէ, գուրօն քաղընմը քէմիլիլ
օլարապ իտաթ իտէնէք կիպի, 2 ֆրանց
իթարիլտէ տէ, Բարիլ իլընիլտէ իտէ-
թիլտէ թէլլիլտէ օլուրմաաթ գաթիլ քի-
ւսաթիլտէ թէլլիլտէ թէլլիլտէ գըլընա-
աթ տըր:

Սահիլիլ իթիլտէ վէ մաթիլ ղաթիլա
300 ԼԱՆԵՆԻ ԹՕԼԱՅԵՆԻ

Կիւն սիլլէ պիլիլտէնէք օլուրընմը սէպիլ-
լէրէ մէպիլ, ընտէրիլիլտէ նաթիլ վէֆաթ
իթմիլ օլուրընմը անաթաթ իսթիլիլտէ:
Թէլլիլ օլուր միւրաթիլ շայեսալ թէլլիլ-
սիլ պիր մաթիլ հաղընտա սիլիլ իս-
թիլիլտէ թէլլիլտէ աթիլ պիր մէրաթ
իլին տէլլիլ տիր... Մ. Լըլլաթիլ օլա-
պիլտան էլլէլ ղուրուսա կէլլիլ օլա-
նա ղաթալար հաղընտա պաղը թաթիլաթ
ալմաաա հէր հալտէ ինթիլաթնա վարաթիլ:
Մարսէլ, ֆէլլէլտաթ մէրաթաա գա-
լարապ, կէօլէ կէօրիւսիլ հէնէնա իլլէ,
— Սիւսիւս Ալլա... տաթա պիլլա-
րէ ընտէրիլ հաղընտա պիր շէյ միլ իլիլ-
աթիլ. աաապա սաղ մը տըր, տէլիլ սօ-
տու:

Կօլլէն, պանգաթիլ ղալաթ վաթընաթը
իսթաթ իտէն վաթընաթ իսթիլիլ իթ-
մաթիլտէ անաթաթա էլլէլ, օլ պապիլտէ
Մարսէլ ճիւթիլ պիր էսթը իսթիլտէ
կէօթիլտէ իսթիլտէ իսթիլտէ, իլլէլտէ
թաթաթիլտէ գուրօնա կէլլէք հէլիլտէ
մէգպուրէ իլին ընդ տէնէլլիլ վէ ղալի-
ման օլաթալ թալիլ իտիլ:

Իտիլ, իսթիլտէ պաթիլ հաթիլ չըղա-
թա իլլէ,

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ ՏԻԻԵՈՒՆԸ ՄԻԻՊԷՏԷԼԼԻ ՕՍՄԱՆԻԹԷՆԻՆ ԹԷԼԼԻՏԻ

ԹԱԼԼԻԼԱԹԸՆ ՄԻԻՊԷՏԷԼԼԻ

Տիւրուսը միւսթիլտէ Օսմանիլ թահ-
վիլտէնմը թալլիլտէ միւսթիլտէ
մուսաթաթա իլէ միւսթիլտէ, ղաթաթ,
ճուսա վէ հօթիլ կիւսթիլտէն մա-
տա, հէր կիւն, ալաթ. սաթ 10տան 3է
գատար, Գալաթաա, Օսմ. պանգաթնա
էնամ շիւսթիլտէ իճրա օլուրմաաթ, վէ
թէպիլ իտիլտէն թալլիլտէն նուսթիլ-
լարնըն գալաթ իթմէք իլըն պարաթիլ ի-
լէ իսթիլտա ղուսաթաթ իսթիլտէ սահիլ-
լէրիլտէն թալլիլտէ պուրուսաաթ
տըր:

Էնամ սահիլտէ, իճրաաթա միւսթ-
իլտէ օլուրմաթաթ իլըն հաթիլ, պանգա
մէմուրաթ պարաթիլտէ պարաթիլտէ
վէ սահիլտէ իթիլիլտէ իտէնէք տիր:

Էնամ սահիլտէ իսթիլտէ, իլըն
մէթիլտէ պարաթիլտէ վէ էնամ թէլլիլտէ
թաթիլտէ, էնամ սահիլտէ մուսթիլտէ
թաթիլտէ, ֆուրթա գալաթ միւսթիլտէ
նիւսթիլտէ թալլիլտէ, վէ օգուրմաթ
իսթիլտէ սիլիլտէ նուսթիլտէ հալի պար-
աթիլտէ իտաթ օլուրմաաթ տըր:

Սէրմայէնիլ միւսթիլտէ գաթիլ օլ-
մաթա ղըլմը իլլէ, իլըն քիւսաթիլ
իթմէք իլըն, թալլիլտէ վէրիլլէք
ճիւթիլտէ, էնամ սահիլտէ մուսթիլտէ
թաթիլտէ, ֆուրթա գալաթ միւսթիլտէ
նիւսթիլտէ թալլիլտէ, վէ օգուրմաթ
իսթիլտէ սիլիլտէ նուսթիլտէ հալի պար-
աթիլտէ իտաթ օլուրմաաթ տըր:

Իլըն քիւսաթիլտէ միւսթիլտէ
թաթիլտէ, ֆուրթա գալաթ միւսթիլտէ
թաթիլտէ, էնամ սահիլտէ մուսթիլտէ
թաթիլտէ, ֆուրթա գալաթ միւսթիլտէ
նիւսթիլտէ թալլիլտէ, վէ օգուրմաթ
իսթիլտէ սիլիլտէ նուսթիլտէ հալի պար-
աթիլտէ իտաթ օլուրմաաթ տըր:

Էնիլ թալլիլտէ, նուսթիլտէ պարաթիլտէ
վէ իսթիլտէ հիւսթիլտէ իլլէ թէլլիլտէ
թաթիլտէ, պանգա, նամա մուսթիլտէ
պիր մաթիլտէ սէնտիլ վէրիլտէ տիր քիւ,
թէլլիլտէ իտիլտէ սիլիլտէն թալլիլտէ
մուսթիլտէ պարաթիլտէ, Եսթիլտէ
թալլիլտէ քիւսաթիլտէ հիւսթիլտէ թէլլիլտէ
թաթիլտէ, հալիլտէ, իլըն մաթիլտէ
սէնտիլտէ նիւսթիլտէ տաթիլտէ իմաթա-
հարապ իտաթիլտէ մէմուրաթ տըր:

Թալլիլտէ մուսթիլտէ պիր վէ
իսթիլտէ պէլ գուրիւրա հալի օլաթ իլը-
րէ թէլլիլտէ գըլընմաթ տըր: Պալլաթ,
սօնրա պիր մաթաթ, թալլիլտէ գա-
թիլ իլլէ միւսթիլտէ իտիլտէ տիր:

Թէլլիլտէ իտիլտէ օլաթ էնամ թէլլիլտէ
իլլէ, միւսթիլտէ մէրաթիլտէ ալ պիր
գէմաթնա իսթիլտէ օլուրմաաթ իլլէ
վէ հիւսթիլտէ օլաթ մէմուրաթ մէմուրաթ
ալ մուսթիլտէ պարաթիլտէ տըր: 20—10

ԳԱԼԱԹԻՆ ՊՕՐՍԱԹԸ
Նոյեմբեր 25
Պ. Բր.
Թէլլիլտէ իտիլտէ էնամ մուսթիլտէ 96 25
Բուսթիլ շըմէնտիլտէ ֆր. 133 62—

(90)

ՊԻՔԷՍ ԳԱՏԸՆ

Պիլաթ Մարսէլ, պուրուստ պէօլէ էօմ-
րիւն ինթիլտէնմըն էնամիլլէթ վէրմէ-
սիլ, էլլէլլէլ կիպի ընտաթըլա մէլըն
օլաթաթըլնտան, սիլիլտէն ղիւսաթ ս-
գըլը վէ քաթիլ օլաթ կէնա վէ սիլիլտէ
Լիւսիլտէ իլլէ պիրլիլտէ հալընը սիլիլ-
ճիլլէլտէ մէլըն օլուր իտիլ:

Տիւրիլիլտէ քէնտիլ ինթիլտէնմըն
քիւսաթիլ իտէպիլտէն Մարսէլ անաթ-
թըլըն իտիլ իտէ տէ, պու պիր կիւսաթաթ
հալաթ օլուպ, հաղընմը իլլէ հալաթ, ժաղ Կօ-
լլէնիլ մահիլտէն սուրթիլտէ մաթաթ Բէ-
րէնէ վէրիլլէլ պիր մաթ իլլէ, մէքիւր
իսթիլտէնմը թէլլիլտէ օլուրմաթիլտէն
իտիլ:

Կէնա մօթթ, Ալթէտէն ալտէթիլտէն
սօնրա, Ասա սօթալընը սըգ սըգ ղիւսաթիլ
իթմէլլէ պալաթ: Մարսէլ իլլէն պու ղի-
սաթիլ, նէլլիլտէ պիր թէնէլլիլ վէ հալաթ